

DOI: 10.33663/0869-2491-2025-36-49-58

УДК 340.12; 005.1

О. О. ЮЩИК,
кандидат юридичних наук*
ORCID: 0009-0003-3299-2489

ДО МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У статті проаналізовані теоретико-методологічні засади дослідження поняття «правова інформація». Виокремлена необхідність обґрунтування чіткого розуміння категорії «право», від якого безпосередньо залежить визначення складу та обсягу правової інформації. Звернена увага на роль управлінських рішень, правових актів і нормативності як ключових елементів, що впливають на зміст правової інформації. Запропонований підхід до класифікації інформації з урахуванням її спеціалізованого використання у сфері соціального управління.

Ключові слова: правова інформація, методологія, управлінські рішення, нормативні акти, право, соціальне управління.

Yushchuk Oleksii. On the methodology of research of legal information

The article analyzes the theoretical and methodological foundations for researching the concept of «legal information». It highlights the necessity of substantiating a clear understanding of the category «law», on which the scope and content of legal information directly depend. Attention is drawn to the role of management decisions, legal acts, and normativity as key elements influencing the content of legal information. A classification approach to information is proposed, taking into account its specialized use in the field of social governance.

Key words: legal information, methodology, management decisions, normative acts, law, social governance.

Актуальність і огляд літератури. Вибір методології пізнання феномена «правова інформація» є принциповим аспектом його дослідження, від якого значною мірою залежить визначення його наукового поняття. Зважаючи на те, яким способом з'ясувати це поняття, з якого розуміння права виходити при визначенні інформації як правової, від цього залежить, як буде сформульовано поняття правової інформації.

Проте відмінності у способах і шляхах дослідження будь-якого поняття передбачають також дещо спільне в них, а саме, такий вихідний пункт, з якого повинно розпочинатися дослідження предмета. Таким вихідним пунктом є вибір того значення терміна, яким позначається даний предмет. Без цього предмет дослідження є повністю невизначеним, а тому дослідження стає безпредметним.

* **Yushchuk Oleksii**, Candidate of Juridical Sciences (Ph. D.)

Це стосується і такого предмета дослідження, яким є правова інформація.

Предметний аналіз словникової, енциклопедичної, навчальної юридичної літератури, в якій використано або трактується термін «правова інформація», вказує на те, що в загальній правосвідомості сформувалося деяке однотипне уявлення про феномен правової інформації, що отримало своє втілення також у чинному законодавстві України. Згідно з цим поширеним уявленням правова інформація трактується як будь-які відомості про право, його систему, джерела, реалізацію, юридичні факти, правовідносини, правопорядок, правопорушення і боротьбу з ними та їх профілактику тощо. Джерелами правової інформації називають Конституцію України, інші законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, міжнародні договори та угоди, норми і принципи міжнародного права, ненормативні правові акти, повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи, інші джерела інформації з правових питань¹.

В англійській юридичній літературі термін «legal information» (правова інформація) так само визначається як сукупність відомостей, що стосуються права і правової системи. Правова інформація – дані або знання про право, включаючи статuti, регламенти, судові рішення, правові принципи та доктрини. Згадане охоплює все від формальних правових текстів до інтерпретативних матеріалів, таких як юридичні коментарі, словники й аналіз (Black's Law Dictionary)²; інформація про структуру, функціонування і зміст правової системи, включаючи законодавство, судові прецеденти, юридичну літературу та інші ресурси, які допомагають зрозуміти правові права та обов'язки, правові процеси та застосування права (Encyclopedia of Law)³; знання з правових питань, включаючи статuti, судові прецеденти, адміністративні регламенти та наукові юридичні праці. Цей термін охоплює всі види правової документації та навчальних матеріалів, що сприяють розумінню та застосуванню права (Oxford English Dictionary)⁴; сукупність фактів і принципів, що стосуються законів та правових інституцій. Це включає статuti, регламенти, судові думки та інші правові тексти, а також вторинні джерела, такі як юридичні енциклопедії, трактати та юридичні огляди, які тлумачать та аналізують первинні джерела (American Bar Association)⁵.

Отже, зарубіжні автори зараховують до правової інформації як офіційні документи, так і різноманітні неофіційні коментарі та аналізи, за допомогою яких правові документи тлумачаться та застосовуються.

Виклад основного матеріалу. Незважаючи на зовнішню схожість усіх визначень правової інформації, між ними є певні істотні розбіжності, які виключають однозначне розуміння її поняття. Насамперед ці розбіжності стосуються формулювання родового поняття по відношенню до поняття правової інформації.

Таким родовим поняттям, на перший погляд, є інформація як така, тобто відомості про певний конкретний об'єкт інтересу суб'єкта. Інформація – лат. *informatio* «роз'яснення, уявлення» – «документні або політично оголошені

відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому природньому середовищі»⁶.

Якщо таким об'єктом є право, то інформацію про цей об'єкт складають будь-які відомості про право, на відміну від інформації про політику, економіку, стан довкілля, певну країну чи конкретну особу, розклад руху транспорту тощо.

Нормативне визначення терміна «інформація» містить Закон України «Про інформацію»: інформація – це «будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді»⁷. У тому ж законі як один з видів інформації виокремлено правову інформацію – сукупність документованих або публічно оголошених відомостей про право, його систему, джерела, реалізацію, юридичні факти, правовідносини, правопорядок, правопорушення і боротьбу з ними та їх профілактику тощо⁸.

Формула визначення інформації як «будь-яких відомостей та/або даних, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді», на мою думку, є надмірно абстрактною, оскільки не пов'язує поняття інформації з можливістю сприйняття її адресатом. Так, відомості, надруковані чи відображені в електронному вигляді мовою, якою не володіє адресат, для останнього не є інформацією. Також не виключає дане визначення «інформаційного сміття», яким заперечується дійсна інформація, хоча останнє може бути збережене на носіях чи в електронному вигляді (приміром, комп'ютерні «віруси» або радіоперешкоди тощо).

Відомості про об'єкт як такий – це абстракція, якої в дійсності не існує. Будь-які відомості про будь-який об'єкт завжди фігурують як відомості про певний конкретний аспект відповідного об'єкта, як предметні відомості про конкретний об'єкт. Лише дані про об'єкт, які становлять предметний інтерес для суб'єкта, мають значення інформації.

Якщо брати різні підходи до визначення поняття інформації, то серед праць останнього часу привертає до себе увагу монографія Є. П. Тептюка, в якій здійснено критичний аналіз наявних у літературі визначень і на його основі сформульовано авторську дефініцію цього поняття. У ній сказано, що «у найбільш узагальненому, широкому розумінні інформація – це особлива форма вираження об'єктивної реальності, що пов'язана з її відбиттям у процесі взаємодії живих організмів між собою, а також з неорганічною природою, яка спонукає їх до виконання певної роботи»⁹. Наведене загальне визначення поняття інформації, на мою думку, може бути використане для формування видового поняття правової інформації, як одного з різновидів соціальної інформації, оскільки право та інформація про нього належать до явищ соціальної сфери.

Якщо з цієї точки зору оглянути визначення правової інформації, які сформульовані в наведених вище виданнях, то між ними є помітні відмінності. Насамперед у них розходяться уявлення про той об'єкт, через який

інформація визначається як правова. Таким об'єктом є: 1) право, його система, джерела, реалізація, юридичні факти, правовідносини, правопорядок, правопорушення і боротьба з ними та їх профілактика тощо; 2) право, його система, джерела, принципи, норми, правові установи, практика застосування права та інші явища і процеси, що пов'язані з правом; 3) правовідносини, а також відомості про правові норми, що регулюють ці відносини; 4) правові норми, їх застосування, юридична практика та наукові дослідження в галузі права; 5) правові явища та процеси, нормативно-правові акти, діяльність правових інститутів, юридична практика, наукові коментарі та дослідження у сфері права; 6) правові норми, рішення судів, правові акти, інші документи, що мають правове значення; 7) право, включаючи статути, регламенти, судові рішення, правові принципи та доктрини; все від формальних правових текстів до інтерпретативних матеріалів, таких як юридичні коментарі й аналіз; 8) структура, функціонування та зміст правової системи, що охоплює законодавство, судові прецеденти, юридичну літературу, інші ресурси, що допомагають зрозуміти юридичні права та обов'язки, правові процеси та застосування права; 9) правові питання, включаючи статути, судові прецеденти, адміністративні регламенти та наукові юридичні праці; всі види правової документації та навчальних матеріалів, що сприяють розумінню та застосуванню права; 10) закони та правові інституції; статути, регламенти, судові думки, інші правові тексти, а також вторинні джерела, такі як юридичні енциклопедії, трактати та юридичні огляди, які тлумачать та аналізують первинні джерела.

При тому жодне з наведених визначень об'єкта не є певним і вичерпним, тобто таким, що обмежує характеристику об'єкта чітко визначеним предметним складом інформації. Адже «система права», «джерела права», «правовідносини» – як правові явища – перекривається загальним щодо них поняттям «право». Те саме можна сказати про «принципи», «норми», «правові акти», «правовий статус суб'єктів права», «права і обов'язки учасників правовідносин», «інші явища і процеси, пов'язані з правом». Такий масив інформації не є чітко визначеним у кількісному та якісному аспектах, і тому вважати його «правовою інформацією» є не більше підстав, ніж вважати цю інформацію, наприклад, інформацією управлінською чи «адміністративною». Особливо, якщо врахувати, що в теорії права досі немає однозначного розуміння поняття права, а тому й уявлення про ті або інші правові явища у різних авторів є різними.

Отже, необхідною методологічною вимогою при формулюванні поняття «правова інформація» є однозначний вибір певного розуміння поняття права. Цей висновок підтверджується тим, що в якості об'єкта, з яким пов'язують різні автори визначення правової інформації, крім права і правових явищ, називають ще й «правові установи», «діяльність правових інститутів», «наукові коментарі та дослідження в сфері права», «навчальні матеріали, що сприяють розумінню та застосуванню права», «юридичні енциклопедії, трак-

тати та юридичні огляди, які тлумачать та аналізують первинні джерела», «явища і процеси, що пов'язані з правом», тощо. Тобто об'єкт інформації виходить далеко за межі власне права.

Значну частину такої інформації можна віднести до «інформації довідково-енциклопедичного характеру», яку згідно із Законом України «Про інформацію» визначено як «систематизовані, документовані, публічно оголошені або іншим чином поширені відомості про суспільне, державне життя та навколишнє природне середовище». Там же вказано, що основними джерелами інформації довідково-енциклопедичного характеру є: словники, енциклопедії, довідники, рекламні повідомлення та оголошення, путівники, картографічні матеріали, електронні бази та банки даних, архіви різних довідкових інформаційних служб, мереж і систем, а також довідки, що видаються уповноваженими на те органами державної влади та органами місцевого самоврядування, організаціями, автоматизованими інформаційно-телекомунікаційними системами та інше.

Щодо наукових досліджень у галузі права, то інформацію цих досліджень варто вважати науковою інформацією, що за своєю природою не відрізняється від наукової інформації економічних, політичних, медичних тощо досліджень; змінюються об'єкт і предмет дослідження, але не науковий характер інформації. Проте наукову чи довідково-енциклопедичну інформацію не можна визначати одночасно також як правову інформацію, порушуючи правила класифікації.

Аналіз наукових досліджень поняття правової інформації вказує на те, що досі немає навіть єдиного підходу в розумінні цього поняття. А тенденція відходу від його теоретико-правового трактування на користь її «практичного» визначення засвідчує, що витoki такої тенденції необхідно шукати на більш глибокому рівні методології пізнання і вибору типу праворозуміння.

На такий висновок нашттовхують, зокрема, й публікації останнього часу, автори яких обмежуються визначенням правової інформації, сформульованим у законодавстві України. Зокрема, розглядаючи поняття та особливості правової інформації, Н. В. Сугоняко зазначає: «Правова інформація – це інформація, яка містить відомості про право, його систему, джерела, реалізацію, юридичні факти, правовідносини, правопорядок, правопорушення і боротьбу з ними та їх профілактику. Використання цих відомостей потенційно може вплинути на зміну прав і обов'язків суб'єктів використання»¹⁰.

З різних запропонованих у літературі визначень правової інформації важко скласти однозначне уявлення про предмет теоретико-правового дослідження поняття правової інформації, якщо й узагалі можливо.

Крім того, необхідно звернути увагу на відношення правової інформації до такого поняття як «правова інформатика», що її визначають як «підгалузь адміністративного права», у аспекті співвідношення із загальною теорією права. Адже має місце плутанина в багатьох аспектах предметів правової

інформатики, інформаційного права і загальної теорії права, внаслідок чого визначити поняття «правова інформація» стає все важче.

Через це має бути насамперед обґрунтована наукова методологія пізнання правової інформації, виходячи з відповідного розуміння права і великої низки інших теоретико-правових понять (правової норми, правового акта, джерела права тощо) у контексті їх співвідношення з науковим поняттям інформації.

Для виокремлення правової інформації в загальному безмежному масиві інформації, що циркулює в суспільстві, з моєї точки зору, необхідно передусім поділити інформацію за практичним значенням – на загальну (універсальну) інформацію для її масового «споживання», розраховану на невизначеного будь-якого споживача, незалежно від конкретних умов її використання (інформацію про події суспільного життя, погоду, різні новини тощо), та на спеціалізовану інформацію, призначену для її певного цільового використання споживачами в конкретних суспільних процесах, у складі якої виокремити ту інформацію, яка циркулює у процесах специфічної діяльності, пов'язаної з функціонуванням у суспільстві права. Тим суспільним процесом, в якому задіяне право, є процес соціального управління.

Для порівняння цього поділу інформації на загальну та спеціалізовану може слугувати аналогія з товарним обігом та існуванням у торговельній мережі магазинів універсальних (з різноманітними товарами для широкого вжитку) та спеціалізованих магазинів (наприклад, меблів або посуду, тканин, тощо). А далі, відштовхуючись від загального поняття «управління», визначити критерій, згідно з яким у спеціалізованій управлінській інформації може бути виокремлено правову інформацію – як один із видів управлінської інформації.

Таким уявляється загальний підхід до класифікації інформації взагалі та формування поняття «правова інформація», своєрідна методологічна «дорожня карта» для з'ясування цього поняття. Адже якщо не визначити попередньо родо-видовий зв'язок правової інформації, то будуть відсутні чіткі логічні підстави сформулювати дефініцію її поняття, що підтверджується доволі дискусійним визначенням у законі поняття «правова інформація», на яке вказано вище.

Водночас при цьому виникає проблема з'ясування такого поняття, як «управління», оскільки, незважаючи на численну наукову літературу, на думку багатьох його дослідників, досі не існує єдиної теорії управління, яка б спиралася на певне його поняття, не сформульовані зрозумілі закони управління, відсутня класифікація і систематизація управлінських технологій тощо.

На мою думку, розширення поняття «управління» на природні явища та процеси, яке використовується в науковій літературі, не має теоретичної перспективи. Варто погодитися з тими авторами, які відносять феномен «управління» до явищ людської культури, пов'язуючи його з життєдіяльністю людини як вид праці.

У трудовій діяльності людини визначаються два різні вектори виявлення її активності: 1) перетворення об'єкта; 2) зміна людини як суб'єкта діяльності. В обох випадках перед нами зв'язок типу «суб'єкт – об'єкт», у рамках якого суб'єкт у першому випадку маніпулює об'єктом, а у другому – керує собою як об'єктом. Термінами «маніпулювання» та «управління», на мою думку, відображаються два вектори виявлення трудової активності людини, на зняття суперечності між якими спрямована особлива форма людської діяльності, якою є управління.

Визначення поняття управління, його видів і методів становлять необхідну теоретико-методологічну основу, на якій, на мою думку, можливий розвиток наукової теорії управління, зокрема, теорії соціального управління. Водночас у сучасних підходах у теорії управління переважають кібернетичний і математичний напрями, у рамках яких виникають більш «вужчі» підходи: «системний», «функціональний», «програмно-цільовий», «адміністративний», «нормативний», «комплексний», «інтеграційний», «ситуативний», «динамічний», «кількісний», «маркетинговий» та ін. За багатоглядністю і багатоманітністю підходів втрачено розуміння загальних засад, закономірностей управління, його сутності як специфічної доцільної діяльності.

Неврахування значення нормативності для управління обертається на практиці втратою такого необхідного ресурсу управління суспільством, яким виступає правова інформація, як різновид управлінської інформації, а разом з ним такого важеля державного управління, яким є право¹¹.

Суттєву ознаку управління становить пов'язаність його із суб'єктом, у контексті відношення «суб'єкт – об'єкт». Управління не існує без суб'єкта та за визначенням має доцільний характер. Воно передбачає доцільний вплив суб'єкта управління на об'єкт через вплив на поведінку суб'єкта у відношенні «суб'єкт – об'єкт», що здійснюється суб'єктом через управлінські рішення.

Поняття «управлінське рішення» являє собою одне з базових понять теорії управління, тому до нього так або інакше звертаються автори праць з проблем управління, пропонуючи різні його трактування. Здається логічно виправданим, на відміну від інших підходів, які пропонуються в літературі, такий підхід до визначення управлінського рішення, згідно з яким ми покроково рухаємося від визначення абстрактного рішення до конкретизації його у зв'язку з управлінням.

Управлінське рішення визначається як «формальний спосіб доцільного визначення діяльності, або функції суб'єкта управління, її підпорядкування цілі управління»¹². Варто додати, що проблема визначення видів управлінських рішень у теорії не отримала послідовного вирішення. Переважно її зводять до класифікації управлінських рішень за різними підставами й у різних аспектах.

Водночас слід взяти до уваги й властиву управлінню нормативність, що передбачає поділ управлінських рішень на нормативні та індивідуальні. Єдиною підставою для розділення нормативних та індивідуальних управ-

лінських рішень, на мою думку, є критерій повторюваності, а не просторово-часові умови дії рішень, їх адресати тощо. Сказане означає, що рішення конкретно-адресного (персонального) характеру, прийняті на основі нормативних актів, є рішеннями нормативними, а не індивідуальними, адже через дані рішення реалізується нормативність управління.

У такому разі до індивідуальних управлінських рішень (ексклюзивних, ad hoc-рішень) логічно буде віднести тільки ті рішення, які приймаються та реалізуються не на підставі норми, а за межами дії існуючих норм. З такої точки зору, наприклад, акт прийняття громадянина на роботу або видача довіреності на ведення справ іншій особі, або вирок щодо однієї особи чи групи осіб у кримінальній справі – ці управлінські рішення є нормативними. А, наприклад, рішення парламенту про розгляд і ухвалення правового акта з відхиленням від регламентної процедури (ad hoc-рішення), або рішення хірурга зробити унікальну операцію чи рішення конструктора випробувати нову техніку в нештатних режимах, або рішення побити у спорті світовий рекорд чи рішення групи осіб організувати злочинну шайку для здійснення крадіжок, – усі такі управлінські рішення є індивідуальними, оскільки вони приймаються не в контексті реалізації норми, а як ексклюзивні, виняткові, виходячи з індивідуально-конкретних умов.

Разом з поділом управлінських рішень на індивідуальні та нормативні постає питання про співвідношення названих двох категорій рішень, яке в теорії права пов'язується з класифікацією управлінських рішень – у формі правових актів – на нормативні акти та індивідуальні акти.

Визначення поняття правових актів та їх обґрунтована класифікація становить принциповий момент, необхідну умову пізнання феномена правової інформації. На мій погляд, відсутність розуміння правових актів як особливих управлінських рішень та їх обґрунтованого видового поділу є причиною того, що в теорії права поняття правової інформації досі усе ще не отримало його чіткого визначення.

Через це виникає необхідність в обранні більш чіткої та продуктивної методології пізнання феномена правової інформації та у з'ясуванні низки пов'язаних з нею понять (правової норми, правового акта, джерела права тощо), у різноманітних зв'язках з якими виявляється дійсний, а не надуманий зміст поняття правової інформації та її властивості як суспільного явища.

Отже, визначення методологічних основ дослідження поняття правової інформації передбачає необхідність встановлення змісту цих загальноправових понять, без чого неможливо пізнати характер тих зв'язків, якими вони поєднані з правовою інформацією.

Висновки. 1. Відсутність розуміння правових актів як особливих управлінських рішень та їх обґрунтованого видового поділу є причиною того, що в теорії права поняття правової інформації досі усе ще не отримало його чіткого визначення, зумовлюючи розбіжності у формулюваннях цього поняття різними авторами.

2. Саме завдяки нормативним (правовим) актам формуються зміст і обсяг правової інформації, а отже, відмежування правової інформації від іншої спеціалізованої чи загальної інформації слід здійснювати за критерієм причетності до норм права й управлінських рішень, прийнятих на їх підставі.

3. У результаті дослідження підтверджено необхідність однозначного методологічного визначення понять «правовий акт», «правова норма» та «джерело права», оскільки саме вони задають основу для чіткого структурування правової інформації. Недостатня увага до цього аспекту породжує плутанину й неузгодженості, коли одні й ті самі відомості кваліфікуються як правова, адміністративна чи інша управлінська інформація.

4. Узагальнення наведених положень наводить на думку, що подальше вивчення правової інформації доцільно здійснювати з урахуванням специфіки державного управління та необхідності формування злагодженої системи правового регулювання. Цим забезпечується можливість більш чіткого законодавчого визначення правової інформації, підвищення ефективності її застосування, а також удосконалення інформаційно-правових інструментів у сучасному суспільстві.

1. Інформаційні ресурси. Словник законодавчої та стандартизованої термінології / НАПН України; Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського; [уклад.: П. І. Рогова, Я. О. Чепуренко, С. М. Зозуля, І. Г. Лобановська]. Київ: Нілан-ЛТД, 2012. С. 173. 2. Black, H. C. Black's Law Dictionary. 10th ed. St. Paul, MN: Thomson Reuters, 2014. 2010 p. 3. Encyclopedia of Law. URL: <https://thelawdictionary.org> 4. Oxford English Dictionary. URL: <https://www.oed.com> 5. American Bar Association. URL: <https://www.americanbar.org> 6. Крашеніннікова Т. В., Нагорна Ю. А., Подворчан А. З. *Словник-довідник юридичної лексики (етимологічні нотатки)*. Дніпро, 2018. Ч. 1. С. 71. 7. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> 8. Там само. 9. Тептюк Є. П. Законодавче регулювання та судовий захист права на доступ до публічної інформації в Україні: монографія. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С. 6–14. 10. Сугоняко Н. В. Поняття правової інформації та її особливості». *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 1. С. 156. 11. Ющик О. О. Правова інформація: до характеристики класифікації. *Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування: матеріали Всеукр. наук.-практ. семінару (Дніпро, 9 груд. 2022 р.)*. Дніпро: Дніпроп. Держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 96–97. 12. Ющик О. І. Правова реформа: загальне поняття, проблеми здійснення в Україні. Київ: Інститут законодавства Верховної Ради України, 1997. С. 8.

References

1. Informatsiini resursy. Slovnyk zakonodavchoi ta standartyzovanoi terminolohii / NAPN Ukrainy; Derzh. nauk.-ped. b-ka Ukrainy im. V. O. Sukhomlynskooho; [ukl.: P. I. Rohova, Ya. O. Chepurenko, S. M. Zozulia, I. H. Lobanovska]. Kyiv: Nilan-LTD, 2012. P. 173. 2. Black, H. C. Black's Law Dictionary. 10th ed. St. Paul, MN: Thomson Reuters, 2014. 2010 p. 3. Encyclopedia of Law. URL: <https://thelawdictionary.org> 4. Oxford English Dictionary. URL: <https://www.oed.com> 5. American Bar Association. URL: <https://www.americanbar.org> 6. Krashenninnikova T. V., Nahorna Yu. A., Podvorchan A. Z. *Slovyk-*

dovidnyk yurydychnoi leksyky (etymolohichni notatky). Dnipro, 2018. Ch.1. P. 71. 7. Pro informatsiiu: Zakon Ukrainy vid 02 zhovtnia 1992 r. № 2657-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> 8. Tam samo. 9. Teptiuk Ye. P. Zakonodavche rehuliuвання ta sudovyi zakhyst prava na dostup do publichnoi informatsii v Ukraini: monohrafiia. Kyiv: Yurydychna dumka, 2019. 304 p. 10. Suhoniako N. V. Poniattia pravovoi informatsii ta yii osoblyvosti. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2019. № 1. P. 156. 11. Yushchuk O. O. Pravova informatsiia: do kharakterystyky klasyfikatsii. *Aktualni problemy derzhavotvorennia, pravotvorennia ta pravozastosuvannia: materialy Vseukr. nauk.-prakt. seminaru (Dnipro, 9 December 2022)*. Dnipro: Dniprop. Derzh. un-t vnutr. sprav, 2023. P. 96–97. 12. Yushchuk O. I. Pravova reforma: zagalne poniattia, problemy zdiisnennia v Ukraini. Kyiv: Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy, 1997. 48 p.

Yushchuk Oleksii. On the methodology of research of legal information

The article addresses the methodological foundations for researching the phenomenon of legal information. While the Ukrainian legislation and scholarly literature provide multiple definitions of legal information, they often diverge due to the lack of a unified approach to understanding law and its essential concepts. The dissemination of legal information has expanded significantly with the emergence of digital technologies, thus making clarity on this subject even more imperative.

The primary goal is to propose a coherent methodological framework that can accurately conceptualize legal information as a specific type of specialized data within the domain of social governance. This framework involves distinguishing legal from general information through the lens of law's regulatory function, emphasizing how normative acts and management decisions shape and define the very nature of legal information.

The study is grounded in a comparative analysis of existing legislative and academic sources from Ukrainian and international contexts (e.g., Black's Law Dictionary, Encyclopedia of Law). The central argument posits that legal information should be regarded as a subset of management information, specifically tied to the functioning of legal norms and institutions in society's regulatory processes. This standpoint is supported by examining the difference between normative and ad hoc management decisions: only those decisions that derive from established norms and legal acts genuinely constitute legal information. Additionally, the article underlines the necessity to delineate clear boundaries for legal information by understanding the nature of law itself. Without an explicit theoretical stance on what law is, any attempt to define legal information risks ambiguity and inconsistency.

The findings reinforce that a robust definition of legal information relies on a systematic approach that encompasses legal norms, governance, and the interplay between legislation and its practical application. Adopting a clear, methodologically sound basis for researching legal information opens avenues for more focused legislative development, improved legal practice, and targeted academic inquiry. Future research is directed toward examining the effects of digitalization and the use of data-driven tools in the maintenance, dissemination, and interpretation of legal information, especially in a rapidly evolving globalized context.

Key words: legal information, law, methodology, governance, normative acts, digitalization.